رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

ఉపవాసముల ఆదేశములు

తెలుగు | تلغو | من أحكام الصيام

మస్జిద్ అల్ హరామ్ మరియు మస్జిద్ అన్నబవీల
పర్యవేక్షణలోని ధార్మిక వ్యవహారాల శాస్త్రీయ కమిటీ

من أحكام الصيام

ఉపవాసముల ఆదేశములు

మస్జిద్ అల్ హరామ్ మరియు మస్జిద్ అన్నబవీల
పర్యవేక్షణలోని ధార్మిక వ్యవహారాల శాస్త్రీయ కమిటీ

మొదటి అధ్యాయం: ఉపవాసము (సౌమ్) యొక్క అర్థం, మరియు రమజాను మాసం ఉపవాసాలు ఉండటం తప్పనిసరి

మొదటిది: ఉపవాసము (సౌమ్) యొక్క అర్థం:

ఉపవాసం: అల్లాహ్ తఆలా యొక్క ఆరాధనలో భాగంగా, (ఫజ్ర్ సమయం) తెల్లవారుజాము నుండి సూర్యాస్తమయం వరకు ఉపవాసం భంగ పరిచే విషయాలకు దూరంగా ఉండటం.

రెండవది: రమజాన్ ఉపవాసాలు ఉండటం తప్పనిసరి:

రమజాన్ ఉపవాసాలు ఇస్లాం యొక్క మూలస్థంభాలలో ఒకటి, ఇది లేకుండా ఒక ముస్లిం వ్యక్తి ధర్మం నిలబడదు. మరియు ఉపవాసం అన్ని సమాజాల వారిపై విధిగావించ బడింది, అయితే దాని విధానం మరియు సమయం వేరుగా ఉండవచ్చు; అల్లాహ్ తఆలా ఇలా సెలవిచ్చాడు:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُتِبَ عَلَيۡكُمُ ٱلصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُونَ١٨٣﴾ [البقرة]

"ఓ విశ్వాసులారా! ఉపవాసం మీకు విధిగా నిర్ణయించబడింది, ఏ విధంగానైతే మీ పూర్వీకులకు విధిగా నిర్ణయించబడి ఉండెనో బహుశా మీరు దైవభీతిపరులై ఉంటారని!" [2:183] (కుతిబ) అర్థం: ఫురిజ (విధిగావించబడినది).

"ఖురాన్, సున్నత్ మరియు ఇజ్మా (ముస్లింల ఏకాభిప్రాయం) దాని యొక్క విధిని స్పష్టంగా తెలియజేస్తున్నాయి."

- ఖుర్ఆన్ గ్రంధంలో: అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు:

﴿يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝١٨٣ أَيَّامًا مَّعْدُودَٰتٍ ... ۝١٨٤﴾ [البقرة]

"ఓ విశ్వాసులారా! ఉపవాసం మీకు విధిగా నిర్ణయించబడింది, ఏ విధంగానైతే మీ పూర్వీకులకు విధిగా నిర్ణయించబడి ఉండెనో బహుశా మీరు దైవభీతిపరులై ఉంటారని! కొన్ని నియమిత దినములు..." [2:183-184]

మరియు సున్నత్ విషయానికి వస్తే: ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ప్రవచించారు:

((بُنِيَ الإِسْلامُ عَلَى خَمْسٍ شَهَادَةِ أَنْ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ وَالْحَجِّ وَصَوْمِ رَمَضَانَ))

"ఇస్లాం ఐదు విషయములపై నిర్మితమై ఉన్నది: అల్లాహ్ తప్ప వేరొక నిజ ఆరాధ్యుడు లేడని మరియు ముహమ్మద్ అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరుడని సాక్ష్యమివ్వటం, నమాజు నెలకొల్పటం, జకాత్ ఇవ్వటం, రమజాన్ ఉపవాసములుండటం, దైవ గృహము హజ్ చేయటం."[1]

---

[1] (దీనిని బుఖారీ (8) (1/11), ముస్లిం (16) (1/34) ఉల్లేఖించారు.)

• ఇజ్మా విషయానికి వస్తే: ఉపవాసం అనివార్యమని ముస్లింలందరూ ఏకీభవించారు, మరియు ఉపవాసం అనివార్యమవటమును నిరాకరించే వాడు కాఫిర్ అవుతాడు.

రెండవ అధ్యాయం: రమజాను మాసపు శుభాలు

ఈ గొప్ప మాసానికి ఇతర మాసాలపై విశిష్టమైన గొప్పతనం మరియు ప్రత్యేకతలు ఉన్నాయి, వాటిలో కొన్ని:

1) పవిత్ర ఖుర్ఆన్ ఈ నెలలో అవతరించబడింది, అల్లాహ్ తఆలా ఇలా సెలవిచ్చాడు:

﴿شَهۡرُ رَمَضَانَ ٱلَّذِيٓ أُنزِلَ فِيهِ ٱلۡقُرۡءَانُ...١٨٥﴾ [البقرة]

“పవిత్ర రమదాను మాసము! అందులో దివ్య ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడింది...” [2:185]

2) ఈ మాసంలో స్వర్గ ద్వారాలు తెరవబడతాయి, ఎందుకంటే అందులో సత్కార్యాలు ఎక్కువగా చేయబడతాయి."

3 - ఈ నెలలో నరకపు ద్వారాలు మూసివేయబడతాయి; ఎందుకంటే పాపాలు తక్కువగా చేయబడతాయి.

మరియు దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ప్రవచించారు:

((إِذَا جَاءَ رَمَضَانُ فُتِّحَتْ أَبْوَابُ الجَنَّةِ وغُلِّقَت أَبْوَابُ النَّارِ وصُفِّدتِ الشَّيَاطِينُ))

“రమజాను మాసం ఆరంభం కాగానే స్వర్గపు ద్వారాలు తెరుచు కుంటాయి, నరక ద్వారాలు మూసివేయబడతాయి, మరియు షైతానులు సంకెళ్లతో ఖైదు చేయబడతాయి.”[1]

4) మరియు ఈ మాసం విశిష్టతలో: ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు:

((مَا مِنْ حَسَنَةٍ يَعْمَلُها ابنُ آدم كُتِبَ لَه عَشْرُ حَسَنَاتٍ إِلَى سَبْعمِائَة ضِعْفٍ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلا الصَّوْمَ فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزِى بِهِ يَدَعُ شَهْوَتَهُ وَطَعَامَهُ مِنْ أَجْلِي. لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ فَرْحَةٌ عِنْدَ فِطْرِهِ وَفَرْحَةٌ عِنْدَ لِقَاءِ رَبِّهِ. وَلَخُلُوفُ فِيهِ (فمه) أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ))

“ఆదము కుమారుడు చేసే ప్రతి మంచి పనికి పది రెట్ల నుండి ఏడు వందల రెట్ల వరకు పుణ్యం వ్రాయబడుతుంది. అల్లాహ్ ఇలా అన్నాడు: ఉపవాసం తప్ప, అది నా కొరకు, మరియు నేనే దాని ప్రతిఫలం ఇస్తాను. నా కొరకు తన కోరికను మరియు ఆహారాన్ని వదులుకుంటాడు. ఉపవాసం ఒక డాలు. ఉపవాసం ఉండే వ్యక్తికి రెండు సంతోషాలు: ఒకటి ఉపవాసం విరమించినప్పుడు, మరొకటి తన ప్రభువును కలిసినప్పుడు. ఉపవాసం ఉండే వ్యక్తి నోటి వాసన అల్లాహ్ దృష్టిలో కస్తూరి వాసన కంటే మంచిది."[2] ఉపవాసం యొక్క పుణ్యఫలం నిర్దిష్ట సంఖ్యకు పరిమితం కాదు.

---

[1] (దీనిని బుఖారీ (1898) (3/25), ముస్లిం (1079) (2/758) ఉల్లేఖించారు.)

[2] దీనిని నసాయీ అల్-కుబ్రాలో (2536) (3/131) ఉల్లేఖించారు.

5) ఉపవాసములో (ఇఖ్లాస్) చిత్తశుద్ధి ఎక్కువగా ఉండాలి; అల్లాహ్ ఇలా అన్నాడు:

((تَرْكُ شَهْوَتَهُ وَطَعَامَهُ وَ شَرابَه مِن أَجْلِي))

"నాకోసం తన కోరికను, ఆహారాన్ని, పానీయాన్ని వదిలివేశాడు."[1]

6) అల్లాహ్ ఉపవాసుల కొరకు స్వర్గంలో ఒక ప్రత్యేక ద్వారాన్ని ఏర్పరచాడు, దాని పేరు రయ్యాన్, దాని గుండా వారు తప్ప మరెవరూ ప్రవేశించలేరు.

7) ఉపవాసి యొక్క దుఆ స్వీకరించబడుతుంది; ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా తెలిపారు:

((لِلصَّائِمِ عِنْدَ فَطْرَهُ دَعْوَةٌ لا تُرَدُّ))

"ఉపవాసి ఇఫ్తార్ సమయంలో చేసే దుఆ తిరస్కరించబడదు."[2]

8) ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం యొక్క వాక్కు:

((مَن صَامَ رَمَضَانَ إيمانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِن ذَنْبِهِ))

"అల్లాహ్ పై విశ్వాసముతో మరియు పుణ్యప్రాప్తిని ఆశిస్తూ రమదాన్ ఉపవాసాలను నిష్టగా పాటించేవారి వెనుకటి పాపాలన్నీ మన్నించబడతాయి."[3]

---

[1] మునుపటి వివరణ చూడండి.

[2] (దీనిని ఇబ్నె మాజహ్ (1753) (1/775) ఉల్లేఖించారు.)

[3] (దీనిని బుఖారీ (38) (1/16), ముస్లిం (760) (1/523) ఉల్లేఖించారు.)

ఒక ముస్లిం అల్లాహ్ పై విశ్వాసముతో మరియు పుణ్యప్రాప్తిని ఆశిస్తూ ఉపవాసాలు పాటించాలి, తద్వారా అతనికి పుణ్యఫలం లభిస్తుంది మరియు పాపములు మన్నించబడతాయి.

మూడవ అధ్యాయం: రంజాన్ నెల ప్రవేశం నిర్ధారించబడుతుంది

రమజాను మాసము ప్రవేశం రెండు విషయాలలో ఏదో ఒకదానితో నిర్ధారించబడుతుంది:

1) నెలవంకను చూడటం; దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు:

((إِذَا رَأَيتُمُ الهِلَالَ فَصُومُوا وَإِذَا رَأَيتُمُوهُ فَأفطِرُوا فَإِن غُمَّ عَلَيكُم فَاقدُرُوا لَهُ))

"నెలవంకను చూసిన తరువాత ఉపవాసాలు ప్రారంభించండి; మరియు దానిని చూసినపుడు ఉపవాసములు విరమించండి. ఒకవేళ ఆకాశం మేఘాలు ఆవరించి ఉంటే ముప్పైరోజుల లెక్కను పూర్తిచేయండి."[1] మరియు ఆయన ఇలా సెలవిచ్చాడు:

((لَا تَصُومُوا حَتّى تَرَوُا الهِلَالَ وَلَا تُفْطِرُوا حَتّى تَرَوْهُ))

"నెలవంకను చూడకముందు ఉపవాసాలు ప్రారంభించవద్దు, మరియు దానిని చూడకముందు ఉపవాసాన్ని విరమించవద్దు."[2]

---

[1] (దీనిని ఇమామ్ అహ్మద్ ముస్నద్‌లో (6323) (10/402), మరియు నసాయీ అల్-కుబ్రా (2446) (3/102) లో ఉల్లేఖించారు.)

[2] [ముత్తఫఖున్ అలైహ్، అఖ్రజహు బుఖారీ నెంబరు 1906 (3/27), ముస్లిం నెంబరు 1080 (2/759) ఉల్లేఖించారు.]

2) నెలవంక కనబడనప్పుడు షాబాన్ మాసపు ముప్పై రోజులను పూర్తి చేసుకోవటం; ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు:

((الشَّهْرُ تِسْعٌ وعِشْرُونَ لَيْلَةً فلا تَصُومُوا حتَّى تَرَوْهُ فإنْ غُمَّ علَيْكُم فأكْمِلُوا العِدَّةَ ثَلَاثِينَ))

"నెల ఇరవై తొమ్మిది రాత్రులు ఉంటుంది, కాబట్టి దానిని (నెలవంకను) చూసే వరకు ఉపవాసాలు ప్రారంభించవద్దు. ఒకవేళ మీపై ఆకాశం మేఘావృతమై ఉండి (నెల వంక కనిపించకపోతే) ముప్పై దినాలు నిండనివ్వండి."[1]

నాలుగవ అధ్యాయం: ఉపవాసములో సంకల్పము

ప్రతి కార్యం యొక్క చెల్లుబాటు కోసం సంకల్పం అవసరం, మరియు రమజాన్ ఉపవాసం పాటించాలనే సంకల్పం రాత్రి నుండే ఉండాలి; ఎందుకంటే ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా అన్నారు:

((مَن لم يُبَيِّت الصِّيامَ قَبلَ الفَجرِ فلا صيامَ له))

"ఉషస్సు (ఫజర్) కి ముందు ఉపవాస సంకల్పం చేయనివాని ఉపవాసం లేదు."[2]

---

[1] (దీనిని బుఖారీ (1907) (3/27), ముస్లిం (1081) (2/762) ఉల్లేఖించారు.)

[2] దీనిని నసాయీ అల్ కుబ్రా (2652) లో (3/170) ఉల్లేఖించారు.

షేఖుల్ ఇస్లాం ఇబ్నె తైమియహ్ రహిమహుల్లాహ్ ఇలా అన్నారు: "రేపు రంజాన్ అని తెలిసిన ప్రతి ఒక్కరూ, మరియు వారు ఉపవాసం ఉండాలని కోరుకుంటే, వారు ఉపవాసానికి సంకల్పం చేసుకున్నట్లే. వారు నోటితో చెప్పినా చెప్పకపోయినా ఇది ముస్లింలందరి సాధారణ ఆచారం, వారందరూ ఉపవాసం ఉండాలని సంకల్పిస్తారు."[1]

ఐదవ అధ్యాయం: ఎవరి పై ఉపవాసము విధిగా ఉంటుంది?

ప్రతి ముస్లిం, యుక్తవయస్సుకు చేరిన, మతిస్థిమితం కలిగి ఉన్న వ్యక్తిపై ఉపవాసం తప్పనిసరి. అతను ఆరోగ్యంగా మరియు స్థానికంగా ఉన్నప్పుడు: ఆచరించటం అతనిపై విధిగా ఉంటుంది. మరియు అతను అనారోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు: అతనిపై (ఖజా) తీర్చటం విధిగా ఉంటుంది.

ఒకవేళ ఆరోగ్యవంతుడై ప్రయాణంలో ఉంటే: ఉపవాసం ఉండటానికి లేదా విరమించుకోవడానికి ఎంపిక కలదు, అయితే దానిని విరమించుకోవడం ఉత్తమం.

కాఫిర్ పై ఉపవాసము విధి కాదు, మరియు అతని ఉపవాసం చెల్లదు. అతడు నెల మధ్యలో తౌబా చేస్తే, మిగిలిన ఉపవాసాలను ఆచరించాలి, మరియు అవిశ్వాసపరుడిగా ఉన్నప్పుడు వదిలిన ఉపవాసాలను ఖజా చేయటం అతనికి అవసరం లేదు.

---

[1] (అల్-ఫతావా అల్-కుబ్రా (2/469).)

• చిన్నవారిపై ఉపవాసం విధి కాదు, కానీ వివేకం కలిగిన చిన్నవారి ఉపవాసం చెల్లుతుంది, ఇది వారి పక్షంలో నఫిల్.

• పిచ్చి వాడిపై ఉపవాసం తప్పనిసరి కాదు, అతను తన పిచ్చి సమయంలో ఉపవాసం ఆచరించినా, అది చెల్లదు; ఎందుకంటే సంకల్పం లేదు.

ఆరవ అధ్యాయం: ఉపవాసం వదిలివేయటానికి ఎవరి కారణం సమ్మతించబడును?

రమజాన్ నెలలో ఉపవాసమును వదిలివేయుటకు గల కారణములు:

1) ఉపవాసం ఉండటం కష్టంగా ఉన్న రోగి ఉపవాసం వదలటం అభిలాషణీయం.

2) రమజాను నెలలో ప్రయాణంలో ఉన్న లేదా నెల మధ్యలో 80 కిలోమీటర్లకు పైగా ప్రయాణం ప్రారంభించిన ప్రయాణికుడు.

3) ఋతుస్రావమునకు మరియు పురిటిస్రావమునకు గురి అయిన స్త్రీలు ఋతుస్రావ మరియు పురిటిస్రావ కాలంలో ఉపవాసాలు నిషేధించబడ్డాయి. సయ్యిదా ఆయేషా రజియల్లాహు అన్హ యొక్క హదీసు ప్రకారం: 'మాకు అది కలిగినప్పుడు ఉపవాసాలు ఖజా చేయమని ఆదేశించబడేది కానీ నమాజు ఖజా చేయమని ఆదేశించబడేది కాదు'[1].

---

[1] ముస్లిం తన సహీహ్ లో (335) (1/265) ఉల్లేఖించారు.

4) దీర్ఘకాలిక వ్యాధిగ్రస్తుడు, నయం అవుతుందని ఎటువంటి ఆశ లేని మరియు నిరంతరంగా ఉపవాసం ఉండలేని వ్యక్తి, ఉపవాసం వదిలి, ప్రతిరోజు కు బదులు ఒక పేదవాడికి సగం "సా" గోధుమలు లేదా ఇతర ధాన్యములతో భోజనం పెట్టాలి. మరియు అతనికి ఉపవాసం పూర్తి చేయవలసిన అవసరం లేదు.

5- వృద్ధాప్యం వల్ల ఉపవాసం ఉండలేని వృద్ధుడు, అతడు ఉపవాసం వదిలి, ప్రతిరోజు కు బదులు ఒక పేదవాడికి భోజనం పెట్టాలి, మరియు అతనికి ఉపవాసం తీర్చడం అవసరం లేదు.

6) గర్భిణీలు మరియు పాలుపట్టే స్త్రీలు తమ స్వయంపై లేదా తమ సంతానముపై ఉపవాసం వల్ల హాని కలుగుతుందని భయపడినప్పుడు వారు ఉపవాసమును వదిలివేసి వాటి ఖజా చేయాలి. అయితే, వారు తమ సంతానముపై మాత్రమే భయపడి నప్పుడు, వారు ఉపవాసమును వదిలివేసి, ప్రతిరోజు కు బదులు ఒక పేదవాడికి భోజనం పెట్టాలి.

ఏడవ అధ్యాయం: ఉపవాసమును భంగపరిచే విషయాలు

1- సంభోగం:

రమజాను మాసంలో ఉపవాసం సమయంలో సంభోగం చేసినప్పుడు అతని ఉపవాసం భంగమవుతుంది, మరియు అతను ఆ రోజున మిగిలిన సమయం ఉపవాసంగా ఉండాలి, అతను తౌబా చేయాలి మరియు క్షమాపణ కోరాలి, మరియు అతను ఆ రోజు ఉపవాసాన్ని ఖజా చేయాలి. అతనిపై పరిహారం

కూడా ఉంది, అది: ఒక బానిసను విముక్తి చేయటం, అది సాధ్యం కాకపోతే రెండు నెలలు నిరంతర ఉపవాసం ఉండాలి, అది కూడా సాధ్యం కాకపోతే అరవై మంది నిరుపేదలకు భోజనం పెట్టాలి, ప్రతి నిరుపేదకు అర సా' బియ్యం లేదా ఆ ప్రాంతంలో సాధారణంగా ఉపయోగించే ఆహారం ఇవ్వాలి.

2 - ముద్దు పెట్టడం లేదా శృంగారంలో పాల్గొనడం లేదా స్వయంసుఖం పొందడం లేదా పునరావృత దృష్టి వలన వీర్యస్ఖలనం:

కనుక ఉపవాస వ్రతంలో ఉన్నవాడు ఈ కారణాల వలన స్రవించితే అతని ఉపవాసం భంగమవుతుంది. అతను ఆ రోజును ఖజా చేయాలి, కానీ అతనిపై పరిహారం లేదు. అయితే అతను పశ్చాత్తాపం చెందాలి, విచారం వ్యక్తం చేయాలి, క్షమాపణ కోరాలి మరియు కోరికను రేకెత్తించే ఈ విషయాలకు దూరంగా ఉండాలి; ఎందుకంటే అతను గొప్ప ఆరాధనలో ఉన్నాడు."

3 - ఉద్దేశపూర్వకంగా తినడం మరియు త్రాగడం.

4- ఉపవాసి నుండి రక్తాన్ని హిజామా (కప్పింగ్ థెరపీ) ద్వారా లేదా ఫస్ద్ లేదా రక్త దానం కోసం లాగడం ద్వారా తీయటం. మరియు దీని మూలము: దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం యొక్క వాక్కు హిజామా గురించి:

((أفطرَ الحاجِمُ والمَحجومُ))

“హిజామ చేసేవాడు మరియు చికిత్స చేయించుకునేవాడు (మహ్జూమ్) ఇద్దరూ ఉపవాసం విరమించారు.”[1]

షేఖుల్ ఇస్లాం ఇబ్నె తైమియహ్ రహిమహుల్లాహ్ ఇలా తెలిపారు: హదీసు వేత్త (ఫుఖహా) లలో ఎక్కువ మంది, అహ్మద్ ఇబ్నె హన్బల్, ఇస్హాక్ ఇబ్నె రాహువై, ఇబ్నె ఖుజైమా, ఇబ్నె మున్జిర్ మరియు ఇతరులు, హిజామా ఉపవాసాన్ని భంగం చేస్తుందని అభిప్రాయపడ్డారు[2].

ఉపవాసం పాటిస్తున్న వారికి ఉద్దేశపూర్వకంగా కాకుండా రక్తం కారడం, ఉదాహరణకు ముక్కు నుండి రక్తం కారడం, గాయం వల్ల రక్తం రావడం, దంతం తీయడం వంటివి ఉపవాసంపై ప్రభావం చూపవు.

5- వాంతి:

ఇది నోటి ద్వారా ఆహారం లేదా పానీయాన్ని ఉద్దేశపూర్వకంగా బయటకు తీయటం, అయితే వాంతి తన ప్రమేయం లేకుండా బయటకు వస్తే, అది అతని ఉపవాసాన్ని ప్రభావితం చేయదు; ఎందుకంటే ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా అన్నారు:

((مَن ذَرَعه القَيءُ فليس عليه قَضاءٌ ومَنِ استقاء فليَقضِ))

---

[1] (దీనిని బుఖారీ (1937) (3/33), అహ్మద్ తన ముస్నద్ లో (26217) (43/278) ఉల్లేఖించారు.)

[2] మజ్మూఅ ఫతావా 25/252.

“ఎవరైనా తాము అజాగ్రత్తగా వాంతి చేసుకుంటే వారికి ఉపవాసం పునరావృతం చేయాల్సిన అవసరం లేదు, కానీ ఎవరైనా ఉద్దేశపూర్వకంగా వాంతి చేసుకుంటే ఉపవాసం పునరావృతం చేయాలి.”[1] దర్అహు అంటే అతడు అధిగమించాడు.

ఎనిమిదవ అధ్యాయం: ఉపవాసంలో సిఫార్సు చేయబడిన పనులు:

1) సహరీ భోజనం; అనస్ బిన్ మాలిక్ రజియల్లాహు అన్హు హదీసు ప్రకారం, దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు:

((تَسَحَّرُوا فإِنَّ فِى السَّحُورِ بَرَكَةً))

“సహరీ (ఉపవాస దీక్ష కోసం సూర్యోదయానికి ముందు తినడం) భుజించండి నిశ్చయంగా సహరీలో శుభం ప్రాప్తిస్తుంది.”[2]

2) తెల్లవారుజామున ఉపవాసం ప్రారంభించ వలసిన సమయం వరకు ముందు వరకు ఆగి, అప్పుడు సహరీ భోజనం చేయడం; ఫజర్ కు ముందు వరకు ఆలస్యం చేయవచ్చు.

---

[1] (దీనిని ఇమామ్ అహ్మద్ తన ముస్నద్ లో (10463) (16/283) మరియు తిర్మిజీ "అల్-జామిఉల్-కబీర్" లో (720) (2/91) ఉల్లేఖించారు.)

[2] ముత్తఫఖున్ అలైహి, దీనిని బుఖారీ హదీసు నెంబరు 1923 (3/29), ముస్లిం హదీసు నెంబరు 1095 (2/770) ఉల్లేఖించారు.

3) సూర్యాస్తమయం అవ్వగానే ఉపవాసాన్ని విరమించడంలో త్వరపడటం. దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు:

((لَا تَزَالُ أُمَّتِي بِخَيرٍ مَا أَخَّرُوا السَّحُورَ وَعَجَّلُوا الفِطرَ))

"నా సమాజం సహరీ ఆలస్యం చేయడం మరియు ఇఫ్తార్ త్వరగా చేసినంత కాలం మేలును ఆస్వాదిస్తూ ఉంటుంది."[1]

4) ఖర్జూరపు పండుతో ఉపవాసమును విరమించటం అభిలాషణీయం, అది లభించకపోతే ఎండు ఖర్జూరంతో, అది కూడా లభించకపోతే నీటితో ఉపవాసం విరమించాలి; అనస్ రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖిస్తూఇలా అన్నారు:

((كان رسولُ اللهِ صلى الله عليه وسلم يُفْطِرُ على رُطَباتٍ قَبلَ أنْ يُصَلِّي فإنْ لم تَكُنْ رُطَباتٍ فتَمْراتٌ فإنْ لَم تَكُنْ تَمْراتٌ حَسا حَسَواتٍ من ماءٍ))

"మహనీయ దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నమాజ్ కు ముందు తాజా ఖర్జూరాలతో ఇఫ్తార్ (ఉపవాసాన్ని విరమించేవారు) ఒకవేళ అవి లేకపోతే ఎండు ఖర్జూరాలతో చేసేవారు. అవికూడా లేకపోతే కొన్ని గుటకల నీళ్ళతో ఉపవాసాన్ని విరమించేవారు."[2]

5) ఉపవాసి తన ఇఫ్తార్ సమయంలో ఇష్టమైన దుఆ చేయడం అభిలాషణీయం, ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) అన్నారు:

---

[1] దీనిని అహ్మద్ తన ముస్నద్ లో (12507) (35/399) ఉల్లేఖించారు.

[2] (దీనిని అబూ దావూద్ (2356) (2/306) ఉల్లేఖించారు.)

((لِلصَّائِمِ عِنْدَ فَطْـــرَهُ دَعْــــــوَةٌ لا تُــــــرَدُّ))

"ఉపవాసి ఇఫ్తార్ సమయంలో చేసే దుఆ తిరస్కరించబడదు."[1]

6) ఖురాన్ చదవడం, అల్లాహ్ ను స్మరించుకోవడం, రాత్రి నమాజులు, తరావీహ్ నమాజులు, సున్నత్ నమాజులు, సదఖా, ధార్మిక కార్యక్రమాలపై ఖర్చు చేయడం వంటి ఆరాధనలను అధికంగా చేయటం; ఎందుకంటే సత్కార్యములు తప్పులను తుడిచివేస్తాయి.

తొమ్మిదవ అధ్యాయం: హెచ్చరికలు

• ఉపవాసం ఉండే వ్యక్తి అబద్ధాలు చెప్పడం, వీపు వెనుక చెడు చెప్పటం, దూషించటం వంటి కార్యాల నుండి జాగ్రత్తపడటం తప్పనిసరి. ఒకవేళ ఎవరైనా అతడిని అవమానించినా, లేక దూషించినా, అతడు "నేను ఉపవాసం ఉన్నాను" అని పలకాలి.

అపుడు ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా అన్నారు:

((الصِّيامُ جُنَّةٌ فلا يَرْفُثْ ولا يَجْهلْ وإنِ امْرُؤٌ قاتَلَهُ أَوْ شاتَمَهُ فَلْيَقُلْ: إِنِّي صائِمٌ مَرَّتَيْنِ))

"ఉపవాసం ఒక డాలు వంటిది, కాబట్టి వ్యర్థమైన మాటలు మాట్లాడరాదు, అజ్ఞానంగా ప్రవర్తించరాదు. ఒకవేళ ఎవరైనా

---

[1] (దీనిని ఇబ్నె మాజహ్ (1753) (1/775) ఉల్లేఖించారు.)

తమతో జగడం చేస్తే లేక దూషిస్తే వారితో 'నేను ఉపవాసం ఉన్నాను' అని రెండు సార్లు చెప్పాలి."[1]

• ఉపవాసి దూరంగా ఉండవలసినవి: నీటిని పుక్కిలించటమును మరియు ముక్కులో తీసుకోవటమును అధికం చేయటం; ఎందుకంటే నీరు లోపలికి వెళ్ళే అవకాశం ఉంది.

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా అన్నారు:

((وبالِغْ فِى الاستِنشاقِ إلَّا أن تَكونَ صائمًا))

"ముక్కులోకి చక్కగా నీటిని ఎక్కించు, ఉపవాస స్థితిని మినహాయించి."[2]

మిస్వాక్ ఉపవాసాన్ని ప్రభావితం చేయదు, కానీ అది ఉపవాసి మరియు ఇతరులకు ఉదయం మరియు సాయంత్రం వేళల్లో సిఫార్సు చేయబడింది మరియు ప్రోత్సహించబడినది.

పదవ అధ్యాయం: రమజాన్ ఖజా (ఉపవాసాలు)

రమజాను మాసంలో షరీయత్ అనుమతించిన కారణాల వల్ల ఉపవాసం వదిలిన వారు లేదా నిషిద్ధ కారణాల వల్ల ఉపవాసం భంగపరిచిన వారు, ఉదాహరణకు సంభోగం ద్వారా లేదా ఇతర

[1] (దీనిని బుఖారీ (1894) ఉల్లేఖించారు (3/24).)

[2] (దీనిని అబూ దావూద్ (2366) (2/308), మరియు తిర్మిజీ జామియ్ కబీర్ లో (788) (2/147) ఉల్లేఖించారు.)

మార్గాల ద్వారా, ఖజా చేయటం తప్పనిసరి. మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు:

﴿... فَعِدَّةٌ مِّنۡ أَيَّامٍ أُخَرَ... ١٨٤﴾ [البقرة]

"...వేరే దినాలలో (ఆ ఉపవాసాలు) పూర్తి చేయాలి..." [2:184]

తన బాధ్యత నుండి విముక్తి పొందుటకు ఖజా చేయటంలో త్వరపడటం ముస్తహబ్. ఖజా వరుసగా చేయడం ముస్తహబ్, ఎందుకంటే ఖజా ఆచరణను ప్రతిబింబిస్తుంది. ఆలస్యం చేయడం కూడా అనుమతించబడింది, ఎందుకంటే దాని సమయం విస్తృతంగా ఉంది.

అతను ఖజాను వేరు వేరు రోజుల్లో చేయవచ్చు, కానీ షాబాన్ మాసంలో అతనికి మిగిలిన రోజులు అతనిపై ఉన్న ఉపవాసాల సంఖ్యకు సరిపడినంత మాత్రమే ఉంటే, సమయాభావం కారణంగా వరుసగా చేయడం తప్పనిసరి. ఎలాంటి కారణం లేకుండా దానిని తదుపరి రంజాన్ వరకు వాయిదా వేయడం అనుమతించ బడదు.

• తదుపరి రంజాన్ తరువాత ఖజాను ఆలస్యం చేసిన వ్యక్తికి రెండు పరిస్థితులు ఉన్నాయి:

షరీఅతు కల్పించే సాకుల వలన, ఉదాహరణకు: అనారోగ్యం తదుపరి రంజాన్ వరకు కొనసాగితే, అతనిపై కేవలం ఖజా చేయటం మాత్రమే అనివార్యము.

అతను ఎటువంటి కారణం లేకుండా ఖజాను ఆలస్యం చేస్తే, అతనిపై ఖజా చేయటంతో పాటు ప్రతీ ఉపవాసమునకు పరిహారంగా ఒక నిరుపేదకు ఆహారమును తినిపించటం అనివార్యము.

• ఎవరికైనా రమజాన్ ఉపవాసం తీర్చుకోవాల్సిన అవసరం ఉంటే, స్వచ్ఛంద ఉపవాసం కంటే ముందుగా దానిని పూర్తి చేయడం ఉత్తమం. కానీ, నఫిల్ ఉపవాసం యొక్క సమయం ముగిసిపోతే, ఉదాహరణకు ఆరఫా మరియు ఆషూరా ఉపవాసాలు, వాటిని తీర్చుకోవడానికి ముందు ఆచరించాలి; ఎందుకంటే తీర్చుకోవడానికి సమయం విస్తృతంగా ఉంటుంది, కానీ ఆషూరా మరియు ఆరఫా సమయం ముగిసిపోతుంది. అయితే, షవ్వాల్ నెలలో ఆరు ఉపవాసాలు తీర్చుకోవడానికి ముందు చేయకూడదు.

ఇది సేకరించటానికి అందుబాటులో ఉన్న విషయం. అల్లాహ్ మన ప్రవక్త అయిన ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహివ సల్లం పై, ఆయన కుటుంబముపై, ఆయన సహచరులందరిపై శుభాలను, శాంతిని విస్తారంగా కలిగించుగాక.

విషయసూచిక

మొదటి అధ్యాయం: ఉపవాసము (సౌమ్) యొక్క అర్ధం, మరియు రమజాను మాసం ఉపవాసాలు ఉండటం తప్పనిసరి 2

రెండవ అధ్యాయం: రమజాను మాసపు శుభాలు 4

మూడవ అధ్యాయం: రంజాన్ నెల ప్రవేశం నిర్ధారించబడుతుంది.............. 7

నాలుగవ అధ్యాయం: ఉపవాసములో సంకల్పము 8

ఐదవ అధ్యాయం: ఎవరి పై ఉపవాసము విధిగా ఉంటుంది? 9

ఆరవ అధ్యాయం: ఉపవాసం వదిలిపేయటానికి ఎవరి కారణం సమ్మతించబడును? 10

ఏడవ అధ్యాయం: ఉపవాసమును భంగపరిచే విషయాలు 11

ఎనిమిదవ అధ్యాయం: ఉపవాసంలో సిఫార్సు చేయబడిన పనులు: 14

తొమ్మిదవ అధ్యాయం: హెచ్చరికలు 16

పదవ అధ్యాయం: రమజాన్ ఖజా (ఉపవాసాలు) 17

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Shar‘i guidance content for the visitors of the Holy Mosque and the Prophet's Mosque in languages